

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A pancsevó-beográdi hid építésének ügye a minisztertanács előtt.

Beograd, nov. 20.

Tegnap volt hosszú idő után az első nap, amely a politikai életben normálisan folyt le és minden izgalom nélkül telt el.

A kormány egész teljességében van együtt, Radics Sztepán, a kormány új tagja már egész otthonos a közoktatásügyi minisztériumban és nagyjában már meg is kezdte az ügyek intézését.

A tegnapielőtti értekezés értelmében Sztojadinovity pénzügyminiszter és Radics Sztepán közoktatásügyi miniszter konferáltak, hogy az indemnítási törvényjavaslatnak a közoktatásügyi tárcát érintő határozataiban megegyezzenek.

A két miniszter között nemesak erre vonatkozólag jött létre megegyezés, hanem Radics Sztepán elvben elfogadta az új költségvetésben a közoktatásügyi tárcá elöirányzatát is, miután a költségvetésről kello áttekintést nyert.

Este hosszabb minisztertanács volt, amelyen Sztojadinovity és Radics Sztepán referáltak az indemnítási ügyről szóló megegyezésükről és ezzel az indemnítás ügye teljesen lekerült a minisztertanács napirendjéről.

A minisztertanács főleg a pancsevó-beográdi hid építésének kérdésével foglalkozott. Radojevity közlekedésügyi miniszter referálta az ügy állását. 1923-ban Colin Honef és Dimlingen céggel szerződést kötött az állam, amelynek értelmében a munkálatok a jóvátétel címen befolyó anyagból lettek volna elvégzendők. Közben azonban a német kormány beszüntette a jóvátétel címen folyó szállításokat és így az egész szerződés tárgyalanná vált.

Ezután egy Dowes nevű céggel kötöttek megállapodást, de természetesen ennek is az volt az alapja, hogy Németország 1926-27 és 28-ban jóvátétel címen szállítja a hid tel-

jes anyagát, amelyet már 1923-ban rendelkeztek meg. A Dowes-cég két év óta várt hiába és most azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy vagy bontsák fel, vagy realizálják a szerződést.

A közlekedési miniszter azt javasolta, hogy a többi tárcá rovására emelje a kormány a közlekedési tárcá dotációját, hogy a hid elkészíthető legyen. A minisztertanács megbizta dr. Ninesity, dr. Sztojadinovity és Radojevity Ante minisztereket, hogy találjanak valamilyen módot a szerződés realizálására, hogy a hid elkészíthető legyen.

Ezután Sztojadinovity referált a Wappa-gyár ismeretes ügyéről, a melyben azonban ismét nem jött létre döntés, hanem a kérdést a miniszterek pénzügyi bizottságához utalták át.

*Radics Sztepán,
az új miniszter első agitációs
utja.*

Beograd, nov. 20.

Radics Sztepán az új közoktatásügyi miniszter ma indul el minisztersége óta az első agitációs útjára. Néhány napra tervezett utazására több horvát paraszt-párti képviselő elkíséri, közöttük Pucelj, a szlovén agrár-párt egyetlen képviselője is, aki nemrégiben belépett a horvát parasztpárt kötelékébe. Radics a szombat délelőttöt Zágrebban tölti és onnan délután fél két órakor utazik tovább Ljubljana. Szombat este párthíveivel és az ottani helyi pártok vezetőivel, akik a megegyezés mellett vannak, értekezést tart, amelyen a politikai helyzetet és a horvát parasztpárt eddigi munkásságát ismerteti. Vasárnap délelőtt kilenc órára a helyi otthon nagytermébe népgyűlést hívott össze. Radics Sztepán vasárnap délután a Ljubljana környező falvakba látogat el.

*Folytatják a Lukinics Edó
elleni vizsgálatot.*

Beograd, nov. 20.

A parlament ankét-bizottsága, amely a Lukinics Edó volt agrárreform miniszter ellen elhangzott vádak alapján kivizsgálja hivatali működését, tegnap befejezte a független demokrata-párti képviselő kihallgatását. Mivel a vizsgálat befejezése a szkupstina által megszabott határidőn belül nem sikerült, az ankét-bizottság a rendelkezésre álló adatok kiegészítése végett újabb határidőt kér a szkupstinától.

*Elnapolták az osztrák
parlamentet.*

Bécs, nov. 20.

Miután a képviselőház elfogadta a Jugoszláviával kötött kereskedelmi szerződést és a Németországgal kötött vámuniót, elnapolta üléseit december elsejéig.

TÖZSDE

November 20.

Beograd. Berlin 1343-44, Bécs 794-95, Budapest —, Bukarest 26¹/₄-25¹/₂, Genf 1089-¹/₄, London 27350-60, Milánó 227-¹/₂, Newyork 5637¹/₂, Páris 225-26¹/₂, Prága 16720-55.

Zürich. Berlin 123-45, Budapest 72-90, Newyork 518⁵/₈, Milánó 2078, Prága 1537¹/₂, Wien 73-10, Bukarest 237¹/₂, Beograd 920, London 2513, Brüsszel 2355.

Budapest. Az irányzat lanyha. Buza 360, rozs 225, takarmányárpa 245, sörárpa 325, köles —, zab —, tengeri (rég) 265, (új) 167, repce —, korpa 165.

Európa áldozatul esett volna a forradalomnak Amerika pénze nélkül.

Newyork, nov. 20.

Coolidge elnök a kereskedelmi kamara ülésén beszédet mondott, a melyben foglalkozott az európai viszonyokkal is.

Bár egyesek meggzagodtak a háboru folyamán Amerikában — mondotta Coolidge — a nemzet

összessége mégis negyven millió dollárral lett szegényebb. Az általános jólét azonban nagyjában megmaradt nálunk. Ennek az a titka, hogy a politikát állandóan különválasztjuk a gazdasági kérdésektől.

Nyugodtan megállapíthatjuk — fejezte be beszédét — hogy a világ pacifikálásához nagyban hozzájárultunk. A mi költségeink nélkül, Európa áldozatul esett volna a forradalomnak.

*Radikális klubülés november
26-án.*

Beograd, nov. 20.

A radikális képviselői klub elnöksége folyó hó 26-ára klubülést hívott össze igen fontos tárgysorozat-tal. A terjedelmes napirenden a pénzügyminiszter jelentése szerepel az indemnításokról, a hajószindikátus ügyének likvidálása, dr. Perity Ninkó SHS kiküldött jelentése a hágai konferenciáról és Jankovity Velizár beszámolója a washingtoni interparlamentáris konferencia lefolyásáról.

Albrecht főherceg kontra Ottó trónörökös?

Budapest, nov. 20.

A magyar királykérdésben a legutolsó napokban a liberális lapok a köztudatba dobták azt a hírt, hogy Albert főherceg, Frigyes főherceg fia aspirál a magyar trónra.

Tegnap azután Ottó főherceg, volt trónörökös születésnapjának megünneplésére háromszáz teritékes bankett volt Budapesten, amely bizonyos fokig ellendemonstrációnak készült az Albert főherceg királyságáról szóló hírek ellen.

A banketten az összes főnemeselek ott voltak és a hivatalos legitimisták részéről Apponyi gróf tartott beszédet, aki egyebek között a következő kijelentést tette,

aki nem hive Ottónak, hanem szabad királyválasztást akar, annak természetszerűleg el kell fogadnia Trianont. Mi a királyság folytonosságának a hivei vagyunk és Ottót ismerjük el a magyar trón törvényes tulajdonosának.

Vámmentes lesz a kultúra.

Beograd, nov. 20.

A pénzügyi-bizottság tarifa szekciója ma folytatja tegnap délután megszakított munkásságát. Ezuttal a könyvek behozatali vámját állapítja meg. Mivel a belföldi egyetemek és könyvtárak idegen nyelvű könyvszükségletüket közvetlenül külföldről szerzik be, a könyvekre kivetett vám jelentősen megdrágította a megrendeléseket. A szekció tagjainak többsége, értesülésünk szerint, annak érdekében fog felszólalni, hogy engedjék el a behozatali vámot a könyvekre és így tegyék lehetővé, hogy a szegényebb néposztály, a tisztviselők is hozzájussanak az idegen írók és tudósok idegen nyelvű műveikhez. Ilyenformán tehát előreláthatólag a szekció javasolni fogja a könyvekre megállapított vám megszüntetését.

A délelőtti érkező jelentés szerint csak a fűzött könyvekre mondották ki a vámmentességet, míg a kötött példányok vámját 40 dinárról 30-ra szállították le.

Nem lesznek új állami adók.

Beograd, nov. 20.

A pénzügyminisztérium a szkupstina elnökségének érdeklődésére közölte, hogy az 1926—1927 évi költségvetés elkészült és átnyújtása rövid időn belül megtörténik.

A kiadási előirányzatot sikerült, a pénzügyminiszteri közlés szerint, egyensúlyba hozni a bevételekkel és így nem lesz szükség újabb adónemnek bevezetésére. A jelenlegi adók és az eddigi más állami bevételek elég jövedelmet biztosítanak a költségvetésben szereplő kiadások fedezésére.

Neuner képviselő hat interpellációja.

Beograd, nov. 20.

Neuner Vilmos dr. bányászati németpárti országgyűlési képviselő hat interpellációt jegyzett be a parlamentben a belügyminiszterhez.

Az első két interpelláció a Neufelden történt választási visszaélésekkel foglalkozik, mert a képviselő szerint Neufelden megakadályozták a németeket abban, hogy a szavazásban részt vegyen.

A harmadik interpelláció a nemacsikiernjai és cseszteregi magas községi pótdókról szól.

A negyedik a hetini kettős birtokok határátlépési igazolványairól, az ötödik a nemacsikiernjai „Landwirtschaftlicher Verein” felosztásáról, a hatodik az italmérségi engedélyekről.

A lengyel kormányválság még egyre tart.

Varsó, nov. 20.

Hírlik, hogy a kormányalakítással megbízott Rataj tábornok, a parlament elnöke visszaadta mandátumát. A köztársaság elnöke, a beavatottak értesülése szerint, újlag Strisinszky volt külügyminiszternek adott felhatalmazást az új kormánylista összeállítására. Strisinszky második vállalkozásának nem sok sikert jósolnak a politikai körökben.

A Corriera dela Serra fascista lap lett. A kormány a fascista-párt hivatalos lapjának megvette a Corriera dela Serrát. A lap eddigi főszerkesztőjét, Albertinót hatvan millió lírával elégítették ki.

A birodalmi gyűlés elé kerülnek a locarnói határozatok.

Berlin, nov. 20.

A birodalmi kormány az állami kormányokkal és miniszterelnökökkel folytatott tárgyalások után megegyezett abban, hogy hozzájárul a locarnói szerződések aláírásához, illetve a törvényjavaslatnak a

birodalmi gyűlés elé való terjesztéséhez. Egyidejűleg elhatározta, hogy a birodalmi gyűlés napirendjére tüzi Németországnak a Népszövetségbe való belépését tárgyaló törvényjavaslatot.

Mussolini ünneplése nem fedi a munkásosztályok érzését.

Kinos botrány az olasz kamarában.

Róma, nov. 20.

A kamara mai ülésén Maffi kommunista képviselő napirend előtt kijelentette, hogy a Mussolini megemlékezése alkalmából tartott ünneplés nem fedi a munkásosztályok érzését. A felszólaló közelében álló Barimacci fascista képviselő erre megtámadta képviselőtársát és több ízben, gyors egymásutánban arcul ütötte. „Ez a válasz — mondotta — amiért vezérünkről így beszélt...” A következő pillanatban általános fejletlenség támadt, amlynek zajában hiába intette rendre a honatyákat a kamarai elnök csengőjelzése. Miután a kamara elnöke több ízben eredménytelenül kísérletezett

azzal, hogy a rendet helyreállítsa, felfüggesztette az ülést. Alig hangzottak el az elnök szavai berontott a terembe harminc fascista, megragadta a kommunista képviselőket, hogy kivezessék őket a kamara előtti térre. Ebben a pillanatban siettek elő a palotaőrök és segítségére mentek a szorongatott helyzetben lévő képviselőknek, akiket csak nagy bajjal tudtak az őrszobába tuszkolni, ahol biztonságban lehetnek.

Később a kamara újból megnyitása után az elnök kijelentette, hogy Maffi kijelentése Mussoliniról mérészség volt.

Az amerikai tótok támogatják Szlovenszko autonóm törekvéseit.

Prága, nov. 20.

Hlinka, a Szlovák tegnapi számban beszámolója a választás eredményeiről, köszönetét fejezi ki a felvidék népének, amiért az autonómia mellett nyilatkozott. Cikkét ezzel fe-

jezi be: Attól sem ijedünk meg, ha a kormány új választásokat rendel el, mert Amerikában élő tót testvéreink biztosítottak bennünket arról, hogy támogatnak.

Áthelyezik a becskerekeli pénzügyigazgatót (?)

Paity Mihályt Beogradba nevezik ki pénzügyigazgatónak.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, nov. 20.

Még az elmúlt hónapban megírta a „Torontál”, hogy a becskerekeli kerületi pénzügyigazgatóság főnöki székében változás várható, amennyiben Eremin Ozren kerületi pénzügyigazgató megválna állásától és átveszi a szuboticaei pénzügyigazgatóság vezetését. A szuboticaei pénzügyigazgató, a tervek szerint, a Becskereken megüresedett főnöki állást vette volna át. A legutóbbi napokig az volt a helyzet, hogy az állásere nem fog megtörténni és a két jelentős nagyságú kerületi pénzügyigazgatóság nem fog vezetőt cserélni, az újabb közbejött események azonban megváltoztatták az ebbeli nézetet és most már elkerülhetetlennek látszik a régóta tervezett változás.

A pénzügyminisztérium ugyanis legutóbb kelt rendeletével Paity Mihályt, a szuboticaei pénzügyigazgatóság vezetőjét áthelyezte Beogradba és főnöki minőségben az ottani pénzügyigazgatóság élére helyezte. A szuboticaei pénzügyigazgatóság

vezető állása ilyenformán megüresedett és ennek betöltését Eremin Ozren becskerekeli pénzügyigazgatóval tervezik. Eremin Ozren pénzügyigazgató, aki óriási hátralékokkal vette át a legutóbbi laikus elődjétől a pénzügyigazgatóságot, feldolgoztatta a restanciákat és általában olyan mederbe terelte az egész pénzügyigazgatást, amilyenek rendes körülmények között lennie kell, érthetőleg, nem szívesen távozik a pénzügyigazgatóság éléről. Paity váratlan áthelyezése azonban ugy látszik ezt elkerülhetlenné teszi. Amennyiben Eremin távozása tényleg megtörténne, nagy kérdés marad, kit fog a pénzügyminisztérium utódjául kinevezni.

A pénzügyi bizottság ma tárgyalja az indemnitásokat.

Beograd, nov. 20.

A pénzügyi bizottság ma délután ülést tartott, amelynek napirendjére tüzte a december, január, február és március havi indemnitásokat. Az ülésen Sztojadinovitj pénzügyminiszter részletes expozét ad a bizottságnak.

A pénzügyi bizottság ülésének második pontjaként szerepel az egyik szekció jelentése a kiviteli vá-

Számbelileg az ellenzék győzött a csehszlovák választásokon.

A magyarság jelentős képviselethez jutott.

Prága, nov. 20.

A vasárnap lefolytatott országos parlamenti választásokon a jelenlegi kormánykoalíció három millió és százezer, az ellenzék pedig három millió és kilencszázezer szavazatot kapott. Ebből a kommunistá-pártra kilencszázezer szavazatot esett. A Hlinka-féle katolikus néppárt huszonhárom mandátumot nyert és így a régi magyar felvidéken a legerősebb párt. Svehla kormányelnök és hívei mindenáron azon vannak, hogy Hlinkák támogatását meggyerjék, hogy milyen sikerrel, ellentmondóak a hírek. A Szentiványi-féle magyar-párt hét képviselőt küld a parlamentbe és négy képviselőt a szenátusba, a Silló-csoport négy képviselőt és két szenátori mandátumot szerzett. Mivel a magyar pártok egyezségét kötötték a német nemzetiekkel és a német iparosokkal, a kisebbségi tábor jelentős parlamenti képviselethez jutott. Képviselőik száma negyvenöt—ötven lesz, úgy hogy komoly erőt jelentenek a csehszlovák politikai életben.

Befejezték a Beogradszka utca kövezését.

Becskekerek, nov. 20.

A városi mérnöki hivatal igazán elismerésre méltó munkát végzett, amikor az idén erős lendülettel nekifeküdt annak, hogy a város meg lehetőségen elhanyagolt kövezetét rendbe hozza.

Azokat az utcákat vették első sorban munkába, amelyeken át a város legnagyobb forgalma bonyolódik le. A Pasityeva (Temesvári) utca után a Beogradszka (Écskai) utca kövezete készült el mára, amelynek 620 méternyi szakaszát készíttette el a város saját rezsijében. Az utca közepe három méter szélességben trachit kockákkal van kikövezve, míg az ut melleke az úgynevezett „macskafejfel”.

Három nap múlva készül el végleg a Cár Dusanova (Váraljai) utca aszfaltozása is, amely után rövidesen visszahelyezik ide a piacot és ezzel tehermentesítik a Szlovenaeska (Nádor) utcát.

A város jövő évi programjába tartozik a fő utcai és Brigadira Risztitya utcai keramit kijavítása. Egeszen ujonnan kövezik jövőre mintegy 1200 méter hosszúságban a Takovszka (Garay) utcát, amelyen részben a Vásártér, részben a mezei határ forgalmát bonyolítja le a város földművelő lakossága. Kövezés alá kerül továbbá a Tomiceva (Szentmiklós) utca és vagy a Vojvode Bozso, vagy a Vojvode Sztepe utca is.

Olaszország száz milliós kölcsöne.

Róma, nov. 20.

Vulpi pénzügyminiszter Newyorkban tárgyalásokat folytatott a Morgan bankhálzával és megállapodott egy nagyobb összegű kölcsön felett. A Morgan érdekltség a meg egyezés szerint, száz millió dolláros kölcsönt folyósít Olaszországnak, amelyet huszonöt év alatt egyenlő részletekben törleszt le az olasz állam.

HIREK

— nov. 20.

Hazasság. Snethlage B. Jan és Várady Bubus holnap, szombaton fél 11 órakor házasságot kötnek a róm. kath. plébánia-templomban.

Elmaradt szvecsár. Ninkov Pája mérnök családja ez évben, betegség miatt nem ünnepli házi patrónusának, Szent Mihálynak, ünnepét.

Országos vásár Beeskereken. Ma kezdődött meg az ez évi ötödik beeskereki országos vásár, amely a jelek után itélve, közepesnek ígérkzik. Az első napon, vagyis ma, sertés juh és szarvasmarha került felhajtásra, holnap ló, vasárnapig pedig mind a három napon át kirakó-vásár lesz.

A fenségestől

a nevelésig csak egy lépés van — és ezt a lépést sajnos túl sokszor teszik meg az emberek. Ez az oka annak, hogy a világon jóval több neveléses dolog történik, mint fenség. Ezek közé a neveléses dolgok közé tartozik az a tett, amely egy szállóigévé lett mondást tett polgárjogává. Valamelyik másodrangú budapesti német napilap munkatársa egyszer borzasztó cikkben kirohant néhai II. Miklós orosz cár ellen — tudja isten milyen alkalommal. (Erre, Miklós életében túl sokszor lehetett volna alkalom találni!) Megmutatta a mi emberünk ezt a cikket az egyik kollegájának azzal az önértékes kijelentéssel: Na mit szólsz hozzá? Az apostrofált elolvasta a dörgedelmes cikkecskét aztán esőndesen megjegyezte: „Der Zar wird sich kratzen!“ Ez jutott az eszembe, mikor tegnap elolvastam a szubotica-i toronyalatti bölcseszéki határozati javaslatát, amelyet a város közgyűlésén előterjesztett a főjegyző: „Szubotica tiltakozik Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ellen.“ Direkt bámulatos, hogy Szuboticanak milyen jó dolga van. Nekik a legnagyobb gondjuk már csak az, hogy Ausztria ne csatlakozzék Németországhoz. Képzem, hogy szegény jó Hindenburg, a német birodalom elsőnöke és Hainisch, az osztrák köztársaság elsőnöke azóta milyen kedvetlenül járnak föl-alá. És Doumergue azóta milyen örömtelen dörzsöli a kezét: „nem engedjük őket csatlakozni! Már Szubotica is mellénk állt! Most már kint vagyunk a vízből!“ Szuboticanak ez a kissé bácskai tempója, párja annak, amely 1920-ban jelent meg a Bácskai Hírlap hasábjain szószerint imígyen: „Orosz hivatalos jelentés megcáfolja a szabadsági lapok azon híreit, hogy Dubnót és Csernovitzot elfoglalták a bolsevikok.“ — Mert hát Lenin, Trozskij és most újlag Hindenburg, Hainisch, Doumergue és Chamberlain le nem fekszenek addig, míg mindennap el nem olvassák a szubotica-i lapokat.

J.

A magyar hadsereg új főparancsnoka. Budapestről jelentik, hogy Horthy kormányzó a hadsereg főparancsnokává Janky Kocsárd tábornokot nevezte ki.

*** Katalin-estély a „Zöld vadász“nál.** F. hó 21-én, szombaton este a „Zöld vadászhoz“ címzett vendéglőben (Nicky-utca) táncal egybekötött kedélyes Katalin-estély lesz. Jó ételekről és italokról gondoskodik Bába János, vendéglős.

Az új adókiivetések küszöbén.

A jövő év elején vetik ki az 1925—1928-as évekre a jövedelem és vagyonadót.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 20.

A beeskereki kerületi pénzügyigazgatóság területén folyó jövedelmi-, vagyon- és hadinyereségadó kiivetések közeli befejeztével, idősebbé válik az új jövedelmi- és vagyonadó kirovását végző bizottság kinevezése és megalakulása. A hadinyereségadó, mint ismeretes, az 1920-as évvel megszünt és így a legutóbbi három évre már nem is állapítottak meg ilyen címen állami adókiivetéseket, a másik két adónem azonban továbbra is fennáll és meghatározásának idejét törvény szabályozza. Mivel 1924-ig a jövedelem- és vagyonadó megállapítása megtörtént, egy új bizottság munkája, hogy folytatódjon tovább négy évre kivesse a két adónem az adófizető polgárságra. Az egyik tizenketted erre vonatkozó rendelkezése szerint a kirovással az 1926-os év folyamán el kell készülni. Az 1925-, 1926-, 1927- és 1928-as évek jövedelmi és vagyonadóját kiivető bizottság előreláthatólag a jövő év elején fog összeülni és munkásságát Beeskereken kezdi meg.

Ami a fellebbezési bizottságok ki-

nevezését illeti, illetékes helyen korábbi értesülésünket erősítették meg. Az egyik szubotica-i napilap közeli határidőjósításaira, mindannyiszor az volt a válaszuk, hogy a fellebbezési bizottság kinevezése a jövő évnél korábban előreláthatólag nem fog megtörténni. A folyó év végéig a vidéken is befejeződnek a hátralékos jövedelmi-, vagyon- és hadinyereségadó kiivetési és így a jövő évben már semmi sem akadályozza a felszólamlási bizottság működését, amely a fellebbezéseket zavartalanul és megszakítások nélkül tárgyalhatja le.

Érdeklődünk a forgalmiadó utólagos megállapítása iránt is, ami tudvalevőleg folyamatban van. Értesülésünk szerint a vidéken már előrehaladott stádiumban vannak a munkálatok és a beeskereki kerületi pénzügyigazgatóság területéhez tartozó negyvennégy községben e hónap végéig elkészülnek a forgalmi adó összegeinek meghatározásával. Ebben az esetben a jövő hónap elején a bizottság Beeskereken folytathatja működését.

A római katolikus egyházmegyei tanács ülései.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 20.

A bányási római katolikus egyházmegye vezetői négy napon keresztül tartottak Beeskereken egyházmegyei értekezletet, amelyen nagyon fontos ügyet beszéltek meg véglegesen a konferencia résztvevői.

P. Rodics Ráfael beograd-szmederovói érsek, bányási apostoli adminisztrátor elnöke alatt Kovács István prelátnak, vikáriusnak, beeskereki plébánosnak, Wagner Nándor konsultornak, Enger Ferenc pápai kamarásnak, konsultornak, Geröffy Miklós konsultornak, irodai igazgatónak, Brenner Frigyes protonotáriusnak, kikindai, Heresbacher Dénes pápai kamarás szájánál, Holz Ferenc katalinfalvai, Endresz Jakab vrsaci, Schummer Rezső knityanini, Schelling József skorenováci, Moravetz Gyula szécsányi és Fábrián Dénes csernyei esperesek vettek részt az egyházmegyei értekezleten. A résztvevők a tanácskozáskor alatt, mind az érsek vendégszeretettel élvezték.

Az egyházmegyei értekezlet kedden reggel ünnepi istentisztelettel kezdődött, majd P. Rodics Ráfael érsek elnöke alatt megkezdődtek a tanácskozáások.

Brenner Frigyes protonotárius, kikindai esperes az új hitközségi alapszabályok életbeléptetéséről szóló kimerítő referátumát terjesztette elő. A hitközségi alapszabályok a jövőben az egész apostoli adminisztratura területén egységesek lesznek és így azok életbeléptetésének vitájában valamennyi esperes élénken résztvevett. Brenner Frigyes

esperes tervezete minden részletében kimerítő és hű kifejezője a katolikus életnek és fejlődésnek.

A papnevelés nehéz és fontos kérdése is az értekezlet tárgysorozatán szerepelt. Engel Ferenc pápai kamarás konsultor terjesztette elő referátumát erre vonatkozólag, amely alaposan minden oldalról világította meg ezt a fontos ügyet. A konferencia egyértelműleg állapította meg, hogy a jövő fejlődésének ez a legéletbevágóbb és legfontosabb kérdése, amely nemcsak a papság létérdeke, de valamennyi hívőnek is az. A papnevelés finanszírozásának kérdéséről adott elő Engel Ferenc egy terjedelmes javaslatot, amelyet az egyházmegyei tanács teljes egészében elfogadott.

Heeresbacher Dénes pápai kamarás, száján esperes az ifjusági hitoktatás kérdéséről érkezett. Szópen fejtegette ki referátumában a való élet követelményeinek összhangzásba hozását a vallásos neveléssel.

Kovács István prelátnak, vikáriusnak, beeskereki plébánosnak adott elő ezután mesterien fölépített, bő és kimerítő tájékoztatót a vallásos társulatok történetéről, szervezetéről és ápolásáról.

Nagy vonásokban ezek a tárgyak alkották az egyházmegyei értekezlet anyagát és legközelebb pásztorlevél jelenik meg, amely részletesen foglalkozik majd az egyes javaslatokkal és előterjesztésekkel.

Az értekezlet kedd este már befejezte működését, úgy hogy az egyházmegyei tanács vidéki tagjai már az esti vonattal vissza is utaztak plébániájukra.

P. Rodics Ráfael beograd-i érsek, bányási apostoli adminisztrátor szerdán délben hivatalos ügyekben Beogradba utazott.

A Nótás kapitány szombat esti és vasárnap délutáni előadására jegyek kaphatók a „Torontál“ szerkesztőségében és este a pénztárnál. Pénztárnyitás szombat este fél 8 órakor, vasárnap délelőtt 10—12 és délután 3 órakor. A délutáni előadás pontosan fél 4 órakor kezdődik.

A kereskedelmi kamara a vasárnapi üzletzárás rendezését kéri. A vasárnapi munkaszünet szabályozása érdekében a bányási kereskedelmi és iparkamara a noviszádi kamarával együttes beadvánnyal fordult a beograd-i, illetve bácskai főispánhoz és kérte, hogy rendelkezései utasítsák a helységeket és városokat a vasárnapi teljes munkaszünet betartására. A kamarák a kérdés szabályozását olyképpen javasolják, hogy vasárnap délelőtt csak a tejcarnokok, pékek, kenyéruzletek és borbélyüzletek tarthassanak nyitva, egész nap pedig csak a kávéházak, vendéglők, szállodák, nyilvános konyhák, dohány és újságárúsító üzletek, mozik és ezekhez hasonló üzletek. Együttal kérték a főispánoktól annak elrendelését, hogy utasítsák azokat a községeket, amelyeknek hetipiac vasárnapra esik, hogy azt hétköznapra helyezték át. A boszniai főispán volt az első, jegyzi meg a beadvány, aki a minisztérium intencióinak megfelelően a fent említett módon szabályozta a vasárnapi üzletzárás kérdését.

* A volt Bur-asztaltársaság folyó hó 21-én, vagyis holnap, szombaton este nyolc órakor családi társasvacsorát rendez a Kaszinó éttermében, amelyen vendégeket szívesen lát. Vacsora után tánc (shymi) reggelig, Rada Sándor zenekarának muzikája mellett.

Meghalt a múlt heti késelés egyik áldozata. Borzalmas vérgzés történt a múlt hét szerdáján. A város szélén lévő Bikesben egy Gyurity Boskó nevű napszámos ittas állapotban, izgalmas szóváltás után leszurta háziasszonyát, Radicev Nata 77 éves asszonyt és felnőtt leányát, Mácat. Radicev Natán oly rettenetű haszúrát ejtett, hogy belső részei kifordultak a hasüregből, azonkívül még vagy tíz szurást okozott testén. Leányán tizenöt súlyos sebet állapítottak meg, köztük egy nehéz tüdőszurást is. Az életveszélyesen sebesült asszonyokat a kórházba szállították, ahol Radicev Nata ma reggel irtózatossá kinok között kiszervezett. Délelőtt tizenegy órakor folyt le a boncolása, amelyet a törvényszéki orvos végzett, a vizsgálóbíró jelenlétében a beeskereki kórház halottaskamrájában. Radicev Mácá állapota is életveszélyes.

Vonatkisiklás. Beogradból jelentik: Az Úzsice és Vardiste közötti vonalon a 6272-es számú teherszerelvény utolsó hat kocsija lekapcsolódott a vonatról és a lejtős pályán villámgyorsan visszafelé szaladt. Közel tíz kilométert haladtak a gazdátlán kocsik, amikor egy hirtelen kanyarultnál kiugrottak a vágányból és a mélységbe zuhantak. A sziklavölgyben mind a hat vagon pozdorjává tört. A kocsikon maradt személyzet kétségbeesetten igyekezett fékezni, az óriási sebességgel haladó kocsikat azonban nem sikerült megállítani. Amikor látták, hogy a vasuti szerelvényt megmenteni nem tudják, életüket féltve kiugrottak a kocsikból. Néhány perccel később megtörtént a kisiklás.

Orient Bioskop

Pénteken, nov. 20-án 5, 7 és 9 órákor

Penzárnyitás: d. e. 10-12-ig, d. u. 1-5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig, d. u. 2 órákor.

Fern Andra

„A vörös lovas“

c. kalandor filmdrámában, 6 felvonás.

Jön! HARRY PIEL Jön!

A Varázskeringő Novibecsejen. A becskerei szerb jofekony négytől holnap, szombaton este Novibecsejen adja elő a Varázskeringő című operettet, amely Beeskereken mindannyiszor táblás ház előtt, nagy sikerrel ment. Az előadás az ottani nagyszálló termében lesz

Ottó exkirályfi tizenöt éves. Wienből jelentik: A császárhű néppárt az este ünnepelte meg Ottó excsászár és exkirályfi tizenötödik születés napját. Az ebből az alkalomból rendezett diszvacsorán Wolf ezredes tartott beszédet, amelyet azzal fejezett be, hogy „a mi szá munkra Ottó császár marad“. A szónok elmondotta még, hogy Ottó tanulmányai folytatására rövidesen Angliába megy.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál“-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérműjét ötvenezer dinárra.

„Anyuka, nézz ide süt a nap!“ Hamburgból jelentik: A Grossen-Reichenstrasse lakóit mentette meg ezzel a kiáltással egy három éves szőke kislány. Ebben az utcában ugyanis, a hajnali órákban hatalmas tűz ütött ki. Különösen egy elektrotechnikai nagykereskedés egett vakítóan fehér fényvel. A kislány egy ilyen fénycsikot tévesztett össze a nappal. Az anya azután fellármázta a ház lakóit, akik viszont az utcát verték fel. Éppen idején, mert a tűz már a negyedik házba kapott bele, sőt már a szomszédos utcát is fenyegette. A kivonut tűzoltók így is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták a tüzet eloltani.

IV. Károly titkára kereskedő lett. Bécsből jelentik: Boroviczenyi Aladár volt követségi tanácsos, aki egyik szervezője volt IV. Károly király két magyarországi puccs kísérletének, kereskedőnek csapott fel Boroviczenyi egy újszerű kereskedelmi vállalat ügyvezető igazgatója lett. Boroviczenyi apja a szubotocai honvédszázadvezető volt alezredese, s IV. Károly volt titkára 23 év előtt a szubotocai gimnáziumban tett érettségit.

Egy híres énekesnő tragédiája. Montag Lujza valamikor ünnepelt énekesnője volt Bécsnek. Fiatalok, öregek, tulajradó lelkesedéssel ünnepezték, ha gyönyörű hangján, egyéniségének bájával fűszerezetten felszendültek a könnyedén csapongó valcerek és dalok, amelyeket ő tett népszerűkké. Állandóan nagy udvar vette körül és aki közelébe jutott, eldicsekedhetett vele. Így volt! Később azután, amikor a suhanó évek egyik barázdát a másik után szántották az ünnepelt színésznő arcára, barátai, hívei lassan cserben hagyták. Mire hetven esztendő lett, magára maradt. Senkije sem volt már csak a kis kutyája, a Hanzi. A megöregedett, nyomorba jutott énekesnőt a Hanzi ragaszkodása, hűsége vigasztalta mindenért. Szájától vonta meg a falatot, hogy Hanzi ne ismerje meg a koplalás szörnyű kinjait. És végül Hanzi is elhagyta. Elpusztult! A szegény Montag Lujza,

za, aki elviselte az élet nagy csalódásait, fájalmát, ezt a bánatot már nem bírta el. Megőrült. Két napig hordozta karján az élettelen kis jószágot. Nem, nem pusztult el az én Hanzim! — kiáltozta és ölelte, csókolgatta a kutya hült tetemét. Végül elmegyógyintézetbe szállították az egykor ünnepezt művésznőt.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC.

Egy használt szürke télibunda

macskabéléssel, opposun sálgallérral jutányos áron eladó.

Megtekinthető: Horváth szűcsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

EREDETI Dániel olajfestmény Sv. Nikola

eladó. — Megtekinthető naponta d. u. 3-5 óra közt Veresmartiova (Uri) utca 28. szám alatt. 2255

A kiadóhivatali telefonja — 21. A szerkesztőség telefonja 281.

A GYAPJUIPAR R.-T.

szmyrna- és perzsaszőnyeg

árait leszállította és olcsóbban adja el a szőnyeget és tiszta gyapjuszövetit is.

RAKTÁR a nagyhid melletti GUTTMANN ÜZLET MELLETT.

2484

Ingyenes műhímzési tanfolyam

az eredeti „SINGER“-varrógépeken, amely 1. évi november hó 23-án veszi kezdetét Velikibecskereken, Pupinova (Árpád) utca 13. sz. alatt, a Szobcsák-féle „Fehér galamb“-vendéglő külön termében. Kérik a t. közönség, hogy ezen tanfolyamon minél tömegesebb számban résztvenni sziveskedjenek. Ezen tanfolyamon különféle kézimunkák, u. m.: horgolás, aszur és színes seiyem műhímzés munkák lesznek tanítva.

Tisztelettel 2476

„SINGER“-varrógépek Bourne & Komp. Newyork. Főképviselet VELIKIBECSKEREK.

Cosulich Line

hajóival Splitből indulhat

Délamerikába.

Vezérképviselet SHS. részére J. B. Oraskovity, Zagreb. 1089

Velikibecskerei fiók: Kralja Petra trg 4.

Tudomására hozom a velikibecskerei és vidéki rendelő- és vevőközönségnek, hogy **ÜZLETEMET** a Nemanjina utca 2. sz. alól ugyanabban az utcában, 5. sz. alá helyeztem át, ahol a cipőfelsőrész készítest továbbra is folytatom s ugyanott hozzávaló anyag, u. m. talp és bőr kapható. 2470 Tisztelettel RIESENBERG MANÓ.

Eladó elhalálozás folytán a város központjában azonnali beköltözködére egy ház. — Különböző utcákban több ház, különféle butorok, egy rövid zongora, grammafon, üzleti fiókosállványok, egy vadonatúj bőrkabát, több kisebb-nagyobb vaskályha fa- és koksztüzelésre, takaréktűzhely. Sport- és gyermekkocsi eladó. 2489 Bővebbet PIKING JAKAB ügyvédnél

Tiszviselő

teljesen önálló munkaerő, aki könyvel, stenografál, önállóan levelez stb., bármily szakmában állást vállal Velikibecskereken. Cim: „BEGA“ hirdető és közvetítő, a főpostával szemben. — — 2488

Karácsonyfákat

minden mennyiségben saját erdejéből viszonteladónak legolcsóbban szállít

Kralj József Zágreb, Hercegovacka 5.

Megrendeléseket elfogad

Wegner György V. Beeskerek, Gimnazijszka utca 3, ahol gyökeres fenyőnövények is megrendelhetők. 2394

Gazdasági könyvjegyzéket

három dinár postabélyeg beküldése ellenében küld 2452

Garamszeghy Dezső könyvkereskedő, Novivrbász.

A Lukics-féle szappangyárban kiadó

két irodahelyiség, egy kéziratár és egy raktár. 2461

Érdeklődni Ljuzsa Pichertnél lehet Hajduk Veljkova (Merzi) utca 31.

Egy modern ebédlő és világos vendégszoba

jutányos áron eladó. 2485

„BEGA“-hirdető és közvetítő, a főpostával szemben.

Szerb nyelvben perfekt

GÉPIRÓNÓ

és egy nyugdíjas tisztviselő, aki a szerb nyelvet bírja, alkalmazást talál 2486

dr. Mihajlovity Jócó ügyvédnél.

Krumenacker István

nyug. vasúti főfelügyelő vállalt felülvizsgálat és vasúti azállás elérését mindenemű visszakereskedés (hiányok, sérülések és határolás lépések).

Vel. Beeskerek, Etvasova u. 8.